

🔖 **نقد کتاب** | رامین جهان پور

نگاهی به مجموعه داستان «کوچه آ زیر می کشد»

لحظه‌هایی پر از بیم و امید

«کوچه آ زیر می کشد» یک مجموعه داستان سیال ذهن است که نویسنده با استفاده از تک‌گویی درونی مستقیم و غیرمستقیم و بسا استفاده از شیوه‌های «من‌راوی» و «سوم شخص مفرد» آن را روایت کرده است. مضمون کلی همه

داستان‌های کتاب، جنگ است. نویسنده در لابه‌لای داستانی که برای مخاطب روایت می‌کند، گوشه چشمی هم به مخاطرات گذشته‌اش دارد و بسا فلاش‌بک‌هایی که به گذشته می‌زند اتفاق‌هایی را که قبلاً برایش پیش آمده، در ذهنش مرور می‌کند. طبیعی است که نوشتن داستان به سبک جریان سیال ذهن، از نگارش داستان‌هایی که روایت خطی و مستقیم دارند مشکل‌تر است اما نکته مهم این‌که اگر نویسنده به این سبک از نوشتن اشراق کامل نداشته باشد، باعث خستگی و دل‌زدگی خواننده از داستانش می‌شود. میثم محمدی اما با نوشتن این مجموعه داستان نشان داده که در این شکل نوشتن، تبحر دارد و در چیدمان کلمات و اوج و فرود حوادث داستان‌ها طوری عمل کرده که خواننده را در گیر ماجزاهای داستان می‌کند.

■ **نگاهی به ۲ داستان کتاب**

مخاطب با خواندن همین داستان اول متوجه می‌شود که با نویسنده زیر کی طرف شده که نمی‌خواهد پایبندیِ داستانش معمولی و قابل پیش‌بینی باشد. در داستان اول کتاب یعنی «دست‌های روبه‌ماه» یک روزمنده ایرانی که برای شناسایی به خاک دشمن رفته به دست عراقی‌ها اسیر می‌شود و در بازجویی‌ها مورد شکنجه قرار می‌گیرد. نویسنده همانطور که روایتگر حوادث داستان برای مخاطب است، با رجوع به گذشته، خاطرات خواستگاری از همسرش مریم و افتادش از بالای درخت و شکسته شدن کمربش را هم به ما یادآوری می‌کند. وقتی سرباز عراقی برای گرفتن اقرار، محکم به لگد به کمر او می‌کوبد یاد لحظه‌ای می‌افتد که از روی درخت کوچه‌شان روی زمین افتاده است و این فلاش‌بک به گذشته و جابه‌جایی زمان و مکان حوادث داستان که در هم تنیده شده است، جریان سیال ذهن را در روایت داستان شکل می‌دهد. در واقع ما در این داستان، دو زمان و مکان داریم: اولی خانه‌راوی در شهرشان است و دومی هم اردوگاه اسرا در خاک عراق. راوی بر اثر شکنجه‌های کارش به بیمارستان کشیده می‌شود و در همان جا پزشک اردوگاه او را فراری می‌دهد. او با موتور در حال رفتن به طرف مرز ایران است اما قبلاً در آخرین لحظه وقتی ما خوشحال از آزاد شدن او هستیم، بنا به حوادثی دوباره اسیر می‌شود و این یعنی همان عنصر غافلگیری که در پایبندیِ بعضی داستان‌ها از آن استفاده می‌شود. اما یکی از داستان‌های برافت و است این مجموعه، مربوط به داستان سوم کتاب (توخواستی بمانم) است که از زبان یک زن روایت می‌شود. قصه داستان مربوط به یکی از شهرهای جنوبی است که به دست دشمن افتاده، خمپاره‌انداز همراه می‌سازد: «روای اتاقک وانت می‌زنم، وانت می‌آیستد. از پشت وانت پیاده می‌شوم. توی چشم‌های زهر آخیره می‌شوم. بچام می‌سپارم دستت مواظبش باش… وانت گاز می‌دهد… خمپاره‌ای کنارش می‌خورد… وانت توت دود و خاک گرم می‌شود… چشم‌های بچام جلومی می‌آید. دستم را روی سرم می‌گذارم و روی زمین می‌نیشتم، جیب که می‌کشم وانت از توی دود و خاک بیرون می‌آید و دور می‌شود… لیخند می‌زنم…». این کتاب در ۲۲صفحه توسط انتشارات هزار قنقوس منتشر شده است.

کتاب دیده‌بان

سرپالی درباره فرهنگ عاشورا در شبکه ۳ **سعید سعدی «نجلا» را برای اربعین آماده می‌کند**

تهیه‌کننده سریال جدید تلویزیون با اشاره به ساخت ملودرامی درباره فرهنگ عاشورا و انتخاب بازیگران آن اعلام کرد که «**نَجلا**» ۲۷ خرداد جلوی دوربین می‌رود. «نَجلا»اولین تجربه سریال‌سازی خیرالله تقیانی‌پور در حالی چند روز آینده جلوی دوربین می‌رود که در سال ۱۳۵۸ روایت می‌شود که ربط خاصی به انقلاب اسلامی یا دفاع مقدس ندارد بلکه عاشقانه‌ای است که حول امام حسین (ع) روایت می‌شود. «نَجلا» احتمالاً در حدود ۱۶ یا ۱۵ قسمت ساخته می‌شود و تصویربرداری آن در تهران و آبادان خواهد بود. سعید سعدی که این روزها «چشم‌پندس ۴» را به پایان رسانده است در گپ و گفت کوتاه با تسنیم در خصوص سریال «نَجلا» و انتخاب بازیگران عنوان کرد: این روزها در مرحله پیش تولید و نصب دکورها در تهراتم که از ۲۷ خرداد سریال در تهران جلوی دوربین برود.

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیرمسئول: عبدالله گنجی
سر‌دبیر: غلامرضا صدقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید مطهری
تقاطع میرزای شیرازی، پلاک ۲۸۴
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۳۴۱۶۵۴
روابط عمومی: ۸۸۴۹۸۴۴۸،نمابر: ۶-۸۸۸۴۵۶۳۴۴
توزیع: شرکت نشر گستر امروز ۸۸۸۶۲۱۹۴
چاپ تهران: چاپخانه روزنامه جوان
www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۵۹۴۹ | شنبه ۲۴ خرداد ۱۳۹۹ | ۲۱ شوال ۱۴۴۱ | اذان ظهر: ۱۳:۰۴ | غروب آفتاب: ۲۱:۴۰ | اذان مغرب: ۲۰:۴۲ | نیمه‌شب: ۰۱:۱۰ | اذان صبح فردا: ۰۴:۵۸ | طلوع آفتاب فردا: ۰۵:۴۸

آبروی «برباد رفته» هالیوود با چندین دهه ستایش نژادپرستی

«بربادرفته» فیلمی است که در آن نژادپرستی تکریم می‌شود

در اکثر فهرست‌ها این فیلم جزو ۱۰۰ اثر بزرگ تاریخ سینما گنجانده شده است

به گریه افتاد، ولی این تنها بخش گزنده ماجرای اولین برنده سیاهپوست اسکار نیست. بازیگر بربادرفته در سال ۱۹۹۹ چشم از جهان فروپست و با وجود افتخار سینمایی که به دست آورده بود، سیستم نژادپرستانه در هالیوود اجازه دفن وی در گورستان ستاره‌های هالیوود را نداد.

به رغم نگاه‌های یک سویه و اغراق آمیز به «برباد رفته» این فیلم از نگاه فلسفی به نژادپرستی از سوی بسیاری از منتقدان سینما مورد مذمت قرار گرفته است. سعید مستغانی می‌گوید: «به نظرم نژادپرستانه‌ترین فیلم تاریخ هالیوود فیلم بربادرفته است که در آن نه تنها از باب و رعیت میان سفیدان و سیاهان وجود دارد که حتی سفیدان فیلم رسماً جزو فرقه کوکلاس کلتنند. این تازه چیزی است که در جلوی دوربین است، پشت صحنه هالیوود بماند که در آن عوامل فیلم‌ها و هنرمندان چه ارتباطی با فرقه‌های نژادپرست دارند.»

■ **«برباد رفته»**

با شوقا ف پر اسرم و رسم‌تر شد!

حدود ۸۰ سال از زمان ساخت نسخه سینمایی «برباد رفته» می‌گذرد؛ فیلمی با بیش از سه ساعت زمان که علاقه‌مندان سینما آن را به عنوان یکی از ۱۰۰ اثر برتر تاریخ می‌شناسند. در همه این سال‌ها نگاه نژادپرستانه در فیلم اگر چه از سوی برخی محافل سینمایی تقبیح شده ولی هیچ‌گاه آن نگاه به حدی نبوده است که باعث توقف ارکان‌های مختلف آن شود.

یک روز پس از آنکه اچ‌وی فیلم «بر باد رفته» را به دلیل دیدگاه‌های نژادی حذف کرد، این فیلم در رأس فهرست پر فروش‌های سایت آمازون قرار گرفت.

سایت آمازون چندی پیش به مناسبت دو صفحه دی‌وی‌دی را به قیمت ۲۹د۵/۵۵دلار ارائه کرد و امکان دیدن آن را نیز ۲۷/۹۹دلار و خرید آن را ۹/۹۹دلار تعیین کرد. «بربادرفته» از چهارشنبه پنجمین فیلم پر فروش آمازون بود و پس از «شکار»، «برندگان شکار» و «سراسر بسد برای همیشه» و «مرد ثامری» قرار داشت، اما حالا و پس از آنکه شبکه پر بیننده «اچ‌وی» به خاطر جو اعتراضات ضد نژادپرستی این روزهای آمریکا، این فیلم را از فهرست آرشیو خود حذف کرده، در رأس فهرست فروش قرار گرفته است.

به نظر می‌رسد ساخت‌های ارائه کننده محتوای تصویری و گرداننده‌گان هالیوود سال‌ها فرصت داشته‌اند که بر باد رفته را از خروجی‌های سایت‌ها حذف کنند ولی این اتفاق نیفتاده است چون هنوز هم عقایدی که در این فیلم ترویج می‌شود در جامعه آمریکا طرفداران زیادی دارد. «بربادرفته» که در این فیلم ترویج می‌شود در جامعه آمریکا طرفداران زیادی دارد. «بربادرفته» در واقع روح و سیطره‌ای که بر ساختار جامعه آمریکایی با وجود لغو برداری سایه انداخته را بازتاب می‌دهد و یافته‌ای از واقعیت ایران است. در برهه‌ای از زمان است.

🔖 **حکمت**

بیامیر اکرم(ص) می‌فرمایند:

چهار چیز از نشانه‌های بدبختی

است: چشم خشکی، دل سنگی،

بسیاری آ ز در دنیاجویی و

پاشقاری بر گناه.

«گزیده تحفالعقول»

🔖 **نمال حسین کشتکار**

سریال‌های نمایش خانگی در مرداب کلیشه‌های تکراری

در حالی که امریکایی‌ها در سریال‌ها مسائل مهم فلسفی گریبانگیر بشر امروز را در قالب داستانسراسری‌های جذاب ارائه می‌دهند، سریال‌های نمایش خانگی ایران همچنان در ابتدال سوژه و پرداخت متوقف مانده‌اند

■ **احمد محمدتبریزی**

در سال‌های اخیر تمرکز شرکت‌های فیلم‌سازی و تهیه‌کنندگان در جهان به سمت ساخت سریال رفته است. با تولید سریال‌های باکیفیت و جذاب بر علاقه‌مندی مردم برای دیدن این سریال‌ها افزوده شده است، به طوری که در این سال‌ها صنعت سریال‌سازی به جهت سرمایه‌گذاری و جذب مخاطب در حال گرفتن گوی سبقت از صنعت سینماست. سریال «آینه سیاه» که تولید آن از سال ۲۰۱۱ شروع شده است توانسته به واسطه ایده‌های جذابش مخاطبان زیادی در سراسر جهان پیدا کند و نیزنماندگی همزمان ادامه داشته باشد؛ سریالی که در هر قسمت به تأثیرات تکنولوژی بر زندگی افراد می‌پردازد و در هر قسمت گوشه‌هایی از این تأثیر مخرب را نشان می‌دهد. این سریال در نقد زندگی مدرن با پیشرفت‌های عجیب و غریب است. این پیشرفت‌ها به جای اینکه انسان را به سمت زندگی متعالی هدایت کند، او را سردرگم‌تر و آشفته‌تر از گذشته رها کرده است. نقش پررنگ رسانه‌ها در جهت‌دهی افکار عمومی، تأثیرگذاری شبکه‌های اجتماعی در زندگی روزمره افراد و پیشرفت‌های بی حد و حصر در حوزه فناوری‌های دیجیتال پیرنگ اصلی هر قسمت سریال است. در فضای رفتنی ساخت سریال‌های مخاطب‌پسند، دست برتر را کارگردانی دارند که ایده‌های نابي در داستانونبئی داشته باشند. دوری از سوژه‌های تکراری و نیزنماندگی مهمی است که بسیاری از فیلم‌سازمنویسان و کارگردانان به خوبی متوجه شده‌اند. کارگردانان سریال‌های خارجی با هوشمندی در یافته‌اند که برای مردم امروز که روزانه در محاصره صدها تصویر و ویدئو هستند، باید حرف‌های نو زد. کلنلنچار رفتن با سوژه‌های قدیمی مخاطب را پس می‌زند و برآورد مثبتی برایشان نخواهد داشت؛ اشتباهی که هنوز بسیاری از آن‌ها در سریال‌های مخاطب‌رایس می‌دهند و با تکرار موضوعات پیش‌پا افتاده مخاطب‌هایشان را فراری می‌دهند. از زمان اوج گیری شبکه‌های نمایش خانگی امروز که تلویزیون‌های اینترنتی با گرفته‌اند، ضعف در داستان و شخصیت پردازی در سریال‌های ایرانی به وفور دیده می‌شود. هنوز کارگردانی نایمانه تایلندی نوبا خودش بیابورد و مخاطبان بی‌تصماری را با خود همراه کنند، هر چه بوده تعدادی کار بی کیفیت بوده که بیشتر بر سوژه‌های کلیشه‌ای تکیه کرده است. تصویر تک زندگی لاکچری، عاشق شدن و خیانت و گنم شدن و پیدا شدن و… جزو سوژه‌های هستند که به ذهن کارگردانان ایرانی می‌رسد. این کارگردانان بدون راه شدت تافته دارند. است.

نگاهی کوتاه به کتاب «خانم مربی»

تربیت نسل انقلابی در مدارس

دینی، سبک زندگی خانوادگی صحیح، حفظ ارزش‌های انقلاب، نقش محوری مادر در تربیت نسل نه تنها در محدوده خانواده بلکه استمرار این سبک تربیت توسط فرزندان در اجتماع و بررسی تغییر و تحولات وضعیت مریبان پرورشی در سال‌های متمادی می‌باشد و در نهایت، جمع زیبا و دقیقی از نقش‌های همسری، مادری و اجتماعی را از یک خانم فعال اجتماعی در این کتاب شاهد هستیم. با توجه به اینکه کار تربیتی، رزیبنی و معرفت صحیح و عمیق نیاز دارد، ولی متأسفانه گاهی شاهد کار‌های کلیشه‌ای و بعضاً تزیینی به جای تربیت هستیم، فهم تربیتی دقیق این بانوی مجاهد می تواند راهگشا و راهنمای بسیاری از مریبان باشد. از لحاظ حب تشکیلاتی انجمنی هم باید این کتاب را خواند، چون نقش انجمن اسلامی دانش آموزان و تأثیرش در مدارس مخصوصاً دهه اول انقلاب، خیلی جذاب و جالب بود. علاقه‌مندان برای تهیه این کتاب، علاوه بر کانفروشی‌ها می‌توانند به سایت Ammaryar.ir مراجعه کنند. نسخه الکترونیکی کتاب نیز از طریق سایت و برنامه کتابخوان «طاقچه» در دسترس است.